

[Indenrigsministeren.]

meget mere almindelige end noget lyst Syn fra nogen Side med Hensyn til dette Selskabs fremtidige Virksomhed.

Og jeg vil ikke undlade ved denne Lejlighed, hvor der skal gøres Ret og Skel overfor alle, at sige, at her tillægger jeg den Kritik overfor Kryolitmine- og Handels-Selskabet, som fra en Side, der tidligere havde været nær knyttet til dette Selskab, fremkom netop i 1924 og 1925, Betydning, og jeg mener, det tjener det ærede Medlem Hr. Hauge, om man ikke kan sige til Ære, saa dog ingenlunde til Skam, at han lyttede til denne Kritik. Den har ikke vist sig holdbar paa alle Punkter, hvor den har været fremsat, men den har i hvert Fald sat Liv i Statens Undersøgelser af dette Spørgsmaal, og jeg vedkender mig her den Opfattelse, at den har været af stor Værdi for Tilvejebringelsen af det nye Provenu af Kryolitproduktionen og Kryolitsalget, som Staten nu faar.

Jeg tror, jeg med disse Bemærkninger har været inde paa de væsentlige Sider af, hvad der her er fremdraget i Forbindelse med denne Sag, og jeg skal slutte med at sige, at efter at der nu er aabnet for Staten, saavel for det amerikanske Markeds Vedkommende som for Markedet i den gamle Verden, Adgang til Kontrol paa alle mulige Omraader, saa tror jeg, at vi, baade under Hensyn til at opnaa de gunstigst mulige Resultater af Kryolitfabrikationen og Kryolitsalget og ogsaa af Hensyn til Ønskeligheden af at styrke vor Stilling fremtidig i Grønland, gjorde klogt i nu at lade denne Sag falde i Ro, udvikle sig saaledes, som der teknisk og merkantilt er Mulighed for, i Tillid til at Staten nu besidder de Organer, hvorigennem Kontrol kan udøves, og derigennem kan faa den Sikkerhed, der overhovedet kan skabes for, at Staten paa ethvert Trin af Udviklingen paa dette Omraade kan faa, hvad den bør have, ud af dette.

Jeg skal slutte med at takke det højtærede Finansudvalg for den saare velvillige Behandling af Indenrigsministeriets Budget.

Hauge: Jeg har ikke mange Bemærkninger at gøre udover, hvad jeg allerede har fremført Kryolitten vedrørende.

Jeg maa straks sige til det ærede Medlem Hr. Vanggaard, at det dog vistnok er med Urette, han bebrejder mig, at jeg ikke har forkyndt for ham, at jeg agtede at tale om Kryolitten ved denne Lejlighed og nævne hans Navn i den Forbindelse. For det første er der jo opført dette Sam-

raad i Betænkningen, som det ærede Medlem har haft samme Lejlighed til at gøre sig bekendt med som alle andre Medlemmer af Rigsdagen, og det ærede Medlem maatte kunne sige sig selv, at efter at han havde fremsat de Udtalelser, han havde fremsat i „Jyllandsposten“ i Foraaret, og efter at jeg havde begæret Samraad om Kryolit-spørgsmaalet, maatte hele hans Stilling ogsaa blive Genstand for Omtale her. For øvrigt har jeg ikke sagt andet end, hvad jeg vedstaar, og heller ikke andet end, hvad der er rigtigt.

Det ærede Medlem sagde, at jeg var utilfreds med den rejste Kritik over de for store Fortjenester paa Kryolitten. Det er en fuldkommen Misforstaaelse. Jeg kan slutte mig ganske til den højtærede Indenrigsministers Udtalelser om, at den Kritik, der fra anden Side blev rejst mod de store Fortjenester, ikke var paa alle Omraader uberettiget, og jeg kan udtale, at jeg ogsaa har draget Nytte af denne Kritik. Men jeg havde for øvrigt, før denne Kritik blev rejst offentligt, selv min Opmærksomhed henvendt paa, at der var noget, der burde rettes oppe ved Kryolitminen i Grønland.

Jeg har ikke noget imod, at man rejser Kritik mod de for store Fortjenester, og mit eget Arbejde for at faa Staten sikret noget mere er jo netop et Vidnesbyrd om, at jeg har ment, der blev betalt for lidt til Staten og tjentes for meget. Jeg er fremdeles af den Opfattelse, at begge Aktieselskaberne, Kryolitmine- og Handels-Selskabet, som Staten har Kontrakt med, og Øresunds kemiske Fabrikker, som igen har Kontrakt med Mineselskabet, fremdeles faar for stort Udbytte. Men som den højtærede Indenrigsminister sagde, saaledes som de givne Forhold har været, har det ikke været muligt ved de Forhandlinger, der er ført, at naa til et for Staten gunstigere Resultat end det, der er naaet.

Saa sagde det ærede Medlem, at jeg burde være glad ved den Kritik, for den har ført til, at Staten har faaet flere Penge. Ja, Staten har faaet flere Penge, ikke blot fordi der er øvet Kritik, men fordi jeg har kunnet føre saadanne Forhandlinger med Selskaberne, at Staten ikke blot har faaet flere Penge, men ogsaa har faaet en helt anden Stilling overfor Selskaberne. Og efter at dette er sket, og sket paa en saadan Maade, at der i Virkeligheden ikke var Mulighed for at naa mere, er det, jeg med Rette gør Indvending mod, at det ærede Medlem i sine Udtalelser lader skinne igennem, at der er noget muggent, noget mystisk ved Sagen,